

جستجوی نیچه و هایدگر در فلسفه‌ی اسلامی مگر ممکن است؟!

شماره پرسش: ۱۳۵۴۶

تاریخ ارسال پرسش: ۱۳۹۴/۷/۲۲ ۰۴:۴۵:۲۴

متن پرسش

با عرض سلام و احترام: بر طبق آموزه های دینی یاد گرفته ایم که علم مقدم بر عمل است و بخوبی این مطلب با مثال ثابت می شود و محسوس است. ولی در فلسفه بحثی هست راجع به نسبت عمل و نظر که بعضی از فلاسفه منجمله نیچه و هایدگر درباره این نسبت تامل کرده اند و تقدم عمل را اثبات کرده اند. اولاً آیا تقدم در هر دو مورد به یک معناست و ثانیاً آیا می شود گفت از نظر رتبی علم مقدم بر عمل است و از نظر زمانی عمل مقدم بر علم؟ و اصلاً اگر عمل را از مقوله ی قدرت بدانیم آیا در اینجا بحث تقدم و تاخر معنا دارد چون در مقام ذات صفات وحدت دارند و در خارج هم تقدم صفات هم عرض بر یکدیگر معنا ندارد.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: در دستگاه فلسفه‌ی اسلامی هرگز به دنبال نگاه نیچه و هایدگر به عالم و آدم نباشید. برای فهم سخن آنان باید از نگاه انتزاعی و متافیزیکی فلسفه‌ی معمول، خارج شد. در آنجا معنای انتزاعی تقدم علم بر عمل و یا عمل بر علم، مطرح نیست و تازه برای فهم نیچه و هایدگر نگاه دیالکتیکی هگل ضرورت دارد. با این توصیف است که می‌خواهم عرض کنم عین جملات نیچه و هایدگر را مرقوم فرمایید تا با زبان خود آن‌ها بشود تبیین کرد. موفق باشید